

OBSAH

1
Česko 15 let od vstupu do Evropské unie: Většina Čechů chce v EU zůstat

2
Analytik: Ekonomicky byl vstup do EU pro střední Evropu přínosem

3
Jakých 5 priorit vybrala Komise pro EU v příštích letech?

PESCO: Rok a půl od spuštění, 34 projektů. Co bude následovat?

5
NATO slaví 70. výročí, Česko je členem již 20 let

6
EU se dohodla s Británií na prodloužení lhůty pro brexit do 31. října

7
EU chce v Sibií ukázat jednotu a orientaci na budoucnost

Eurokřížovka

8
Eurozprávy z regionů

Eurolisty květen 2019

Vážení čtenáři, je mi potěšením opět Vás přivítat z úvodní stránky Eurolistů. Toto vydání bych si dovilil označit přívlastkem sváteční. Česká republika si 1. května připomněla výročí patnácti let od vstupu do Evropské unie. Kromě toho naše země slaví kulaté výročí 20 let členství v NATO a i samotná Severoatlantská aliance oslavila 70 let od svého vzniku. Vedle těchto milníků se můžeme dočíst i o stále strukturované spolupráci v obraně (PESCO), brexitu či nadcházejícím summitu EU v rumunském městě Sibií. Druhá část patří jako vždy zprávám z akcí regionálních Eurocenter. Přijměte pozvánku na některou z nadcházejících akcí (tentokrát především z Plzně a Prahy), oslavte 9. května Den Evropy a na konci měsíce nespomeňte přijít k volbám do Evropského parlamentu. Vám, čtenářům Eurolistů, nemusím vysvětlovat, jak moc jsou tyto volby pro budoucnost Evropské unie - a tedy i České republiky - důležité. *Petr Pospíšil, editor Eurolistů*

AKTUALITY Z EU

Česko 15 let od vstupu do Evropské unie: Většina Čechů chce v EU zůstat

Slavnostní koncert u příležitosti oslavy vstupu do EU na Staroměstském náměstí 30. dubna 2004.
Zdroj: čtk

Většina Čechů chce v Evropské unii zůstat a s členstvím v EU je spokojena. Okamžitě odejít z unie by chtěla jen zhruba desetina Čechů. Vyplývá to z průzkumu agentur Behavior a STEM a Institutu pro evropskou politiku Europeum, který se konal od loňského prosince do letošního února. Spokojeno s členstvím v EU je 56 procent Čechů, což je nejvíce za posledních devět let.

Ještě před několika lety byla s členstvím v unii spokojena jen asi třetina obyvatel Česka a loni činil podíl spokojených lidí 45 procent. V aktuálním průzkumu spokojenost s členstvím uvádí 56 procent dotázaných, což je nejvíce od doby před propuknutím ekonomické krize. Podobný podíl Čechů také odmítá vystoupení z EU. Unie podle sedmi procent lidí funguje a není třeba ji reformovat a podle dalších 54 procent lidí jsou sice potřeba změny ve fungování EU, ale Česko by v unii mělo zůstat.

Okamžitý odchod z EU si přeje jen desetina Čechů

Pro okamžitý odchod z EU se v průzkumu vyjádřilo pouze 11 procent Čechů a dalších 27 procent by bylo pro odchod, pokud se EU nezmění. "Rezervovaný postoj k EU plyne hlavně z pocitu, že řeší banality, které si může každý stát vyřešit sám, místo toho, aby se soustředila na globální problémy, kterým se ubráníme jenom společně," sdělil ředitel agentury Behavior Jiří Boudal. "Respondenti si

například přejí, aby byla společná obrana hranice EU. Ale zároveň neví, že existuje agentura Frontex, která má společnou ochranu vnější hranice na starosti," uvedl analytik Europea Vít Havelka.

Obecně podle něj řada dotázaných neví, jak EU funguje. Třeba skoro dvě třetiny lidí neví, že Česko zastupují ministři a premiér v Radě EU či Evropské radě. Zhruba dvě pětiny lidí také neví, že má Česko v klíčových otázkách právo veta, že tuzemské úřady rozhodují o příjemcích evropských dotací nebo že Česko dostává od EU více peněz, než do rozpočtu EU odvádí.

Postoj k celé Evropě je u Čechů velmi dobrý, a to i u kritiků EU. Naprostá většina obyvatel Česka, přes 70 procent, je podle průzkumu hrdá na to, že jsou Evropany. I dvě třetiny odpůrců EU považují spolupráci s ostatními evropskými zeměmi za důležitou a téměř třetina z nich by stála o takovou spolupráci i za cenu občasných ústupků jiným státům.

"Čech versus Evropan je falešné dilema. Ve skutečnosti lidé, kteří jsou nejvíce hrdí na Česko, jsou zároveň nejvíce hrdí na Evropskou unii. Kritika k EU pramení podle dat především z nespokojenosti s polistopadovým vývojem a nedůvěrou v české politiky. Čím našťvanější jsme na všechno politické, tím méně chceme slyšet o přínosu EU," sdělil analytik STEM Nikola Hořejš.

Češi chtějí posílit spolupráci v obraně a zlepšení kvality života

Prioritami spolupráce v EU by podle dotázaných měly být hlavně bezpečnost a lepší kvalita života, tedy třeba kvalitní potraviny a čisté životní prostředí. "Když jsme respondentům nabídli různé možnosti spolupráce a integrace do budoucna, začali být celkově pozitivnější k EU a spolupráci. Dokonce volili více integraci než nyní. Podmínkou bylo ale, že je to spolupráce, kde se nad nás nikdo nepovyšuje," doplnil Boudal.

Průzkum prováděly Behavior Labs a STEM ve

KALENDÁŘ

Podrobný aktuální přehled seminářů, přednášek a dalších akcí naleznete na webových stránkách jednotlivých Eurocenter.

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Workshop: Demokracie a já
Kdy? 10.5.; 8:30 - 15:30
Kde? Krajský úřad Jihočeského kraje, U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice.

PLZEŇ

Den Evropy v Techmanii
Kdy? 7.5.; 9:00 - 15:00
Kde? Techmania Science Center, U Planetária, Plzeň.

Debata kandidátů do Evropského parlamentu
Kdy? 7.5.; 17:00 - 19:00
Kde? Fakulta filozofická ZČU (místnost JJ 221 - aula), Jungmannova 1, Plzeň.

Na Chlum z Evropy vedou slápoty
Kdy? 9.5.; 8:30 - 14:00
Kde? Sraz účastníků mezi 8:30 a 11:00 na konečné stanici trolejbusu č. 16 "Doubravka".

15 let spolu - zaostřeno na Polsko
Kdy? 13.5.; od 14:00
Kde? Městská knihovna Rokycany - "Zelený dům", Masarykovo náměstí 80/I, Rokycany.

Rovné manželství pro všechny
Kdy? 16.5.; 15:00 - 17:00
Kde? Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje - Anglická knihovna, nám. Republiky 12, Plzeň.

Eurokvíz
Kdy? 16.5.; 18:00 - 21:00
Kde? Univerzitní kavárna družba, Sedláčkova 19, Plzeň.

spolupráci s institutem Europeum do prosince 2018 do letošního února. Zúčastnilo se ho zhruba 1000 lidí. Studie podle jejích autorů nebyla financována žádnými stranami či vládními

institucemi.

Autor: Euroskop, čtk

Analytik: Ekonomicky byl vstup do EU pro střední Evropu přínosem

© Pixabay

Vstup velké skupiny zemí ze středu a východu Evropy do Evropské unie pro ně před 15 lety znamenal významné finanční a ekonomické příležitosti, včetně třeba větší důvěry zahraničních investorů. Zsolt Darvas, analytik bruselského střediska Breugel, ale také upozorňuje, že přes evidentní přínos, kterým pro ně vstup do EU byl, se hospodářství nových členských zemí svým výkonem plně nevyrovnalo ekonomikám původních členů.

"Pro nováčky byl vstup velmi přínosný. V první řadě kvůli vstupu na evropský jednotný trh s jeho volným pohybem zboží, služeb, kapitálu a pracovní síly," upozornil Darvas. Noví členové tak po roce 2004 viděli výrazný příliv zahraničního kapitálu, v Česku například do automobilového průmyslu. "Zahraniční firmy přinášejí technologie a peníze. Důsledkem ovšem také je, že velký podíl hospodářství je v rukou cizinců, kteří své zisky převádějí domů," upozorňuje analytik.

Vstup do EU pomohl ekonomice. Růst ale zbrzdila krize

Místopředseda Evropské komise Maroš Šefčovič připomíná, že rozšíření bylo impulsem k tomu, aby ekonomiky nováčků začaly dohánět hospodářství starších členských zemí. "Dobře si pamatují, že jsme jako Slovensko byli někde na 50 procentech evropského průměru, dnes se blížíme k 80 procentům. Česko na tom bylo lépe, a už nad 80 procenty jste," řekl ČTK.

Dohánění zbytku Evropy ovšem zbrzdilo zpomalení ekonomik v nedávné hospodářské krizi a ani obnovený růst neodstranil jednu bolavou a přetrvávající nerovnost. "Růst životní úrovně stále nekopíruje sblížování ekonomik, které vidíme na makroekonomické úrovni," připomněl komisař. Přízpusobování ekonomiky se tak nepřeneslo třeba do výše platů. "Při vstupu do EU jsme byli na Slovensku asi na 40

procentech platů v unii. Teď jsme kdesi nad 50 procenty, v Česku je to jen o něco lepší," upozorňuje Šefčovič.

Podle Darvase ale sblížování potrvá výrazně déle, než před 15 lety politici slibovali a situace se liší nejen zemi od země, ale i region od regionu. "Roli hraje geografie a řada dalších faktorů a skutečně není možné čekat, že celá EU bude mít stejné příjmy. V některých oblastech budou mzdy vždy nižší, ale třeba Praha i mzdy v ní se vyvíjí výrazně rychle," upozornil.

Prosperitě pomohlo posílení právních jistot i fondy

Pro země, které do EU vstoupily v roce 2004, bylo podle Darvase přínosem i přejímání západoevropských pravidel například v oblasti hospodářské soutěže. Pro malé, na export orientované země jako ČR, Slovensko nebo Maďarsko je navíc vždy zásadní ekonomické dění u jejich hlavních obchodních partnerů. "Ať je to ČR ve vztahu k Německu nebo třeba Thajsko vůči Číně, určitá závislost tu prostě bude," upozornil.

Darvas připomněl, že podle statistik mezi roky 2004 a 2017 vzrostl hrubý národní příjem vyjádřený v konstantních cenách v ČR o 37 procent, v Maďarsku o 23 procent a v Polsku a na Slovensku dokonce o 62 a 67 procent. Členství v unii v tom podle něj hrálo roli. Kromě posílení právních jistot a nových technologií a investic, které s sebou přinesli vnější investoři, také možná kvůli tomu, že peníze z evropských strukturálních fondů podpořily rozvoj infrastruktury v klíčových oblastech.

Podle údajů ministerstva financí zaplatilo Česko od svého vstupu 1. května 2004 do konce loňského prosince do rozpočtu EU 565,4 miliard Kč a získalo 1,31 bilionu. "Kladné saldo čisté pozice České republiky ve vztahu k rozpočtu EU tak souhrnně dosáhlo 741,3 miliard Kč," uvádí MF. Za plusovou bilanci jsou právě především příjmy z unijních fondů, především těch kohezních a zemědělských. A to v minulých letech Česko ne vždy dokázalo nabízených možností plně využít.

"Dopad fondů je - podle vědeckých studií - velmi smíšený. Evropská komise a vlády budou říkat, jak je to vše super a skvělé a někteří odborníci si to myslí také. Jiní si myslí, že pozitivní efekt trval jen po omezenou dobu a některé studie mají evropské peníze za kontraproduktivní, protože mohou zvyšovat riziko korupce a měnit chování společnosti," řekl Darvas.

PRAHA

Strategické partnerství EU a Číny

Kdy? 23.5.; 17:00 - 18:30
Kde? Evropský dům,
Jungmannova 24, Praha.

Příležitosti pro mladé v Evropě

Kdy? 6.6.; 17:00 - 18:30
Kde? Evropský dům,
Jungmannova 24, Praha.

Platí podle něj, že část peněz z fondů byla využita dobře, třeba při pomoci méně rozvinutým regionům, místy byly vydány na zbytečnosti.

"Fondy byly podle mne součástí politické dohody okolo rozšíření - noví členové otevřeli

své trhy výměnou za kohezní peníze a otevření svých pracovních trhů. Politickou roli fondy jasně mají," poznamenal.

Autor: Euroskop

Jakých 5 priorit vybrala Komise pro EU v příštích letech?

Evropská unie by se v letech 2019 až 2024 měla soustředit na pět klíčových oblastí, včetně snah o zvyšování bezpečnosti jejích obyvatel. Uvádí to materiál, který schválila Evropská komise jako svůj příspěvek k diskusi očekávané 9. května na summitu EU v rumunském Sibiu.

Funkční období nynější komise vedené Jeanem-Claudem Junckerem by mělo skončit letos na konci října. Ačkoliv je pravděpodobné, že vznik nového složení unijní exekutivy se pozdrží a Junckerova komise bude v "přechodném" režimu působit ještě o něco déle, nabízí dokument témata, která budou případně realizovat až její nástupci.

Materiál vyzdvihuje potřebu vzniku skutečné bezpečnostní unie a směřování k funkční obranné spolupráci zemí evropského bloku tak, aby se taková kooperace pro unijní státy stala normou.

Evropa musí být konkurenceschopnější

"Rovněž musíme být aktivnější při řízení migrace," uvedla komise s tím, že klíčový bude v tomto ohledu přístup založený na sdílení odpovědnosti i solidaritě mezi členskými státy. Unijní země jsou ve svém pohledu na řešení migrační problematiky ovšem nadále hluboce rozdělené a reforma takzvaného dublinského systému, který v EU řeší azylovou problematiku, se tak stále neposunula.

Evropa má podle stávající komise po roce 2019 směřovat také k tomu, aby byla konkurenceschopnější. Zmíněna je potřeba investic do digitálních kapacit či umělé inteligence. "Musíme podporovat růst a zajišťovat udržitelnou prosperitu tím, že budeme

prohlubovat hospodářskou a měnovou unii," uvádí komise.

A zároveň spravedlivá, trvale udržitelná a vlivná

Unie ale podle ní musí zároveň být sociálně spravedlivá a tak je třeba řešit regionální rozdíly, postavení menšin, otázky rovnosti mužů a žen i problém stárnutí evropské populace. "Musíme důsledně prosazovat a podporovat hodnoty, na nichž je EU založena, jako například právní stát," zdůraznila unijní exekutiva.

Čtvrtou prioritou je "trvale udržitelná Evropa", tedy snaha o účinnější boj s klimatickými změnami a zhoršování životního prostředí, ale i otázky energetické bezpečnosti a využívání energií.

Posledním z pěti okruhů, které komise připomněla, je "vlivná Evropa", tedy to, aby EU zaujala vedoucí postavení na světové scéně svou podporou "mnohostranného světového řádu založeného na pravidlech", v jehož jádru je OSN. Prioritou pro unii by měly být pevné vztahy s blízkými sousedy založené na "jasné rovnováze mezi právy a povinnostmi" a posílit by měla mezinárodní roli eura.

Neformální summit EU v Sibiu zmínil poprvé předseda komise Jean-Claude Juncker v roce 2017. Měla to být první vrcholná schůzka zástupců zemí unie po britském odchodu z bloku, k němuž mělo dojít na konci března. EU tam chtěla demonstrovat svou jednotu po brexitu i svou do budoucna mířící orientaci. Brexit byl ale nyní odložen až na konec října.

Autor: Euroskop, čtk

PESCO: Rok a půl od spuštění, 34 projektů. Co bude následovat?

Před rokem a půl, v prosinci 2017, Rada EU rozhodla o aktivaci stále strukturované spolupráce v obraně PESCO. O čtyři měsíce později, v březnu 2018, byla schválena historicky první vlna projektů, čítající celkem 17 projektů. V listopadu téhož roku Rada posvětila druhou vlnu – rovněž 17 projektů. Všechny projekty jsme vám představili v detailních profilech na stránkách Euroskopu. V následujícím textu si připomeneme, jakým vývojem PESCO dosud prošlo a co lze v souvislosti s ním očekávat do budoucna.

Stálá strukturovaná spolupráce PESCO je ekvivalentem institutu posílené spolupráce, kterou známe z ostatních oblastí unijní politiky. PESCO představuje posílenou spolupráci speciální pro oblast spolupráce v obraně. Základní principy jsou shodné – skupina států se může na základě svého rozhodnutí, vyjádřeného prostřednictvím Rady EU, dohodnout na tom, že chtějí v oblasti obrany „dělat více“, přičemž členské země EU, jež se stále strukturované spolupráce neúčastní, nejsou dalšími rozhodnutími přijímanými v rámci PESCO vázány. Mohou se ovšem k PESCO připojit

později.

Pro státy, které se PESCO účastní, jsou rozhodnutí přijímaná v jeho rámci závazná stejně jako běžné normativní akty Unie, zavazující všechny členské země. PESCO tak představuje jeden z mnoha projevů tzv. vícerychlostní evropské integrace (z ostatních patří mezi nejvýznamnější eurozóna, schengenský prostor či výše zmíněný institut posílené spolupráce).

Myšlenka vzniku PESCO je spojena s návrhem Ústavy pro Evropu

Konkrétní plány na zavedení možnosti založit posílenou spolupráci v obraně se datují do doby zasedání Konventu o budoucnosti Evropy v letech 2001-2003. Ustanovení o stálé strukturované spolupráci v obraně byla obsažena v návrhu Smlouvy o Ústavě pro Evropu, který však ztroskotal v důsledku neúspěšných referend ve Francii a v Nizozemí v létě 2005.

Ustanovení o stálé strukturované spolupráci PESCO tak byla vtělena do primárního práva Evropské unie až prostřednictvím Lisabonské smlouvy, která nabyla účinnosti v roce 2009. Dlouho se však jednalo o institut existující pouze „na papíře“ – Smlouvy umožnily státům aktivovat tato ustanovení, nestanovovaly ovšem, kdy a zda vůbec se tak má stát. Předseda Evropské komise Jean-Claude Juncker dokonce stálou strukturovanou spolupráci PESCO označil za „Šípkovou Růženku Lisabonské smlouvy“.

PESCO bylo pokračováním trendu zvýšeného angažmá EU v obraně

Ta se probudila k životu v roce 2017. K aktivaci PESCO nedošlo ze vzduchoprázdna – jednalo se o vyústění zvýšené aktivity a iniciativy Evropské unie, jejích určitých agentur a institucí a především členských zemí samotných. Toto období zvýšené aktivity v obraně započalo již o rok dříve přijetím Globální strategie pro zahraniční a bezpečnostní politiku EU v červnu 2016.

Ta vyjádřila mimo jiné velice ambiciózní cíl zajištění „strategické autonomie EU“ (tedy že Unie, resp. její členské státy, budou schopny zajistit svoji vnější bezpečnost autonomně na třetích zemích). Tohoto kroku mělo být, dle Globální strategie, dosaženo mimo jiné koordinovaným, integrovaným přístupem k řešení hrozeb a společným budováním a posilováním obranných schopností a kapacit.

Předchůdci PESCO? Evropský obranný fond či přezkum CARD

Tato slova byla velice záhy převedena do praxe: v červnu 2017 byl představen Evropský obranný fond, nástroj umožňující kofinancování obranných akvizic, vojenského výzkumu a vývoje. Světlo světa spatřil rovněž Koordinovaný každoroční přezkum v oblasti obrany (CARD), jenž umožnil koordinaci strategických záměrů členských států v oblasti obrany. Založení PESCO tak bylo dalším krokem ve vývoji, jenž vykazoval jednoznačný trend.

Ostatně i úvahy o založení PESCO se datují do první poloviny roku 2017. Do skupiny států, které myšlenku „probuzení Šípkové Růženky“ iniciovaly, se řadily vlivné unijní země – Francie, Německo, Španělsko a Itálie. Již tehdy se však představy dvou nejmočnějších členských zemí, představujících v současnosti „hnací motor“ evropské integrace, rozcházeły.

Francie a Německo měly od PESCO odlišná očekávání

Francie si pod pojmem PESCO představovala spíše užší okruh zemí spolupracujících velice intenzivně. Německo prosazovalo inkluzivní přístup – zahrnout do PESCO co nejvíce členských zemí i za cenu toho, že některé závazky v rámci PESCO budou méně ambiciózní.

Svůj otisk do výsledné podoby PESCO výrazněji zaznamenal německý koncept, důkazem čehož je jednak fakt, že stálé strukturované spolupráce se účastní 25 zemí Unie, jednak skutečnost, že Francie realizuje své ambiciózní obranné záměry i mimo rámec PESCO, prostřednictvím tzv. Evropské intervenční iniciativy.

11. prosinec 2017: Den probuzení Šípkové Růženky k životu

V prosinci 2017 tak došlo k přijetí klíčového rozhodnutí Rady, kterým bylo PESCO oficiálně založeno. Rozhodnutí stanovilo základní organizační a funkční principy stálé strukturované spolupráce – například zasedání Rady ve speciálním PESCO formátu, časový rámec implementace závazků v rámci PESCO a

obecný rámcový obsah těchto závazků. Státům byla uložena povinnost vypracovávat tzv. národní implementační plány a Radu pravidelně informovat o průběhu implementace.

V Bruselu zároveň vznikl speciální Sekretariát PESCO, jenž propojil představitele tří unijních orgánů: Evropské služby pro vnější činnost (European External Action Service, EEAS), Vojenského štábu Evropské unie (European Union Military Staff, EUMS) a Evropské obranné agentury (European Defence Agency, EDA). Pravomocí EUMS bylo posuzování projektů operačního charakteru, EDA dostala do gesce hodnocení projektů cílených na zlepšování společných obranných schopností.

Sekretariát PESCO sloučil představitele tří unijních orgánů

Došlo rovněž ke stanovení mechanismů přezkumu naplňování implementačních cílů – jak na úrovni celkové, tak z hlediska naplňování cílů jednotlivými státy. Implementace PESCO byla rozfázována do dvou období: 2018-2020 a 2021-2025.

Prvních sedmnáct projektů, schválených rozhodnutím Rady v březnu 2018, bylo vybráno z původních přibližně pěti desítek návrhů předložených státy zapojenými do PESCO. Za nejvýznamnější projekty, disponující největším potenciálem vytvořit přidanou hodnotu evropských obranných schopností a přispět tak snaze o získání strategické autonomie, jsou považovány projekty o vojenské mobilitě (tzv. „vojenský Schengen“) či projekty v oblasti kyberbezpečnosti (kybernetické týmy rychle

reakce).

Bilance ČR? V první vlně tři projekty, ve druhé pět

Česká republika se v rámci první vlny projektů zapojila jakožto účastnická země do tří projektů – kromě již zmíněné vojenské mobility též do projektu Evropského lékařského velitelství a Střediska pro výcvikové mise EU.

Ještě aktivnější Česko bylo v případě druhé vlny projektů PESCO, schválených v listopadu 2018. S bilancí jednoho projektu v roli vedoucí země (Schopnosti a interoperabilita elektronického boje) a dalších čtyř v roli země účastnické (Integrované bezpilotní pozemní systémy, Dálkově řízené bezpilotní letecké prostředky, Systém obrany proti bezpilotním vzdušným prostředkům a Sdílení vojenských základen) se řadí mezi vůbec nejinitiativnější země v rámci druhé vlny.

Z ostatních projektů, schválených v listopadu loňského roku, zaujmou například projekty v oblasti vesmíru či výcvikové středisko pro zpravodajce.

Během roku a půl došlo ke schválení 34 projektů ve všech doménách

Celkově tak po roce a půl existence bylo v rámci stálé strukturované spolupráce PESCO schváleno 34 projektů ve všech operačních doménách (pozemní, námořní, vzdušná, vesmírná, kyberprostor), projekty v oblasti výcviku i projekty rozvíjejí společně a podpůrně schopnosti.

Tím však PESCO zdaleka nekončí – právě naopak, nachází se stále na začátku svého vývoje. Byť dosažený pokrok svědčí o odhodlání a principiální podpoře účastnicích se členských zemí, odborníci se shodují na tom, že by bylo příliš předčasné PESCO v tuto chvíli, po roce a půl existence, hodnotit jako úspěch či neúspěch.

NATO slaví 70. výročí, Česko je členem již 20 let

Severoatlantická aliance (NATO – North Atlantic Treaty Organization) si ve čtvrtek 4. dubna připomenula 70. výročí od svého založení. Na svém kontě má vojenské operace v Afghánistánu, na Balkáně nebo v Libyi, věnuje se i výcviku bezpečnostních sil, mírovým misím nebo humanitární pomoci. V současnosti působí na misích NATO po celém světě kolem 20 tisíc vojáků. Česká republika je členem aliance již 20 let.

Aliance vznikla na základě Severoatlantické smlouvy, která byla podepsána 4. dubna 1949 a jejíž 14 článků platí dodnes. Klíčový je článek 5, podle něž smluvní strany považují ozbrojený útok proti jedné nebo několika z nich za útok proti všem a zavazují se v takovém případě přispět na pomoc napadeným členům.

Česká republika vstoupila do NATO v roce 1999 spolu s Polskem a Maďarskem. V současnosti tvoří alianci celkem 29 zemí, třicátým členem by se měla stát Severní Makedonie, jejíž vstup dlouho blokoval spor s Řeckem o název státu. Protokol o přistoupení své země k NATO Severní Makedonie podepsala 6. února. Nyní jej musí ještě ratifikovat parlamenty všech států NATO.

O členství v alianci usiluje i Bosna a Hercegovina, která je zařazena do Akčního plánu členství (MAP). Citlivá je otázka možného vstupu Ukrajiny a Gruzie. S ohledem na některé západoevropské země, které se obávaly zhoršení vztahů s Ruskem, NATO v roce 2008 na summitu v Bukurešti tyto země nezařadilo do MAP. Rusko

Před stálou strukturovanou spoluprací stojí řada výzev

To bude možné až po delší době na základě toho, jestli se podaří dosáhnout cílů, které si účastnické země předsevzaly. Již nyní však experti poukazují na celou řadu výzev, s kterými se budou muset architekti stálé strukturované spolupráce PESCO v blízké době – zřejmě v období mezi první a druhou fází implementace v roce 2020 – popasovat.

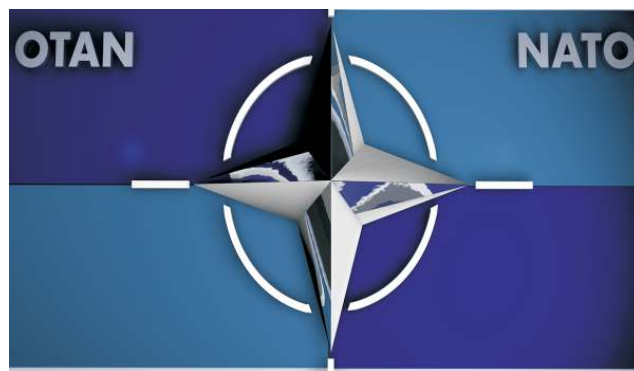
Těmito výzvami jsou například problém, co dělat v případě, že některý ze států účastnicích se určitého projektu PESCO svoje implementační povinnosti dlouhodobě neplní. Unijní právo umožňuje v takovém případě suspendovat členství dotyčného státu v PESCO (jde tedy o jakousi analogii článku 7 Smlouvy o Evropské unii). Je však otázkou, zda by takový krok ohledně účasti ve stálé strukturované spolupráci, která je ze své podstaty dobrovolná, byl politicky žádoucí.

Cesta k úspěchu? Plnění povinností, monitoring i vymahatelnost

Dalšími výzvami, jež bude nutné řešit, mohou být otázky možné účasti třetích, neunijních zemí (např. Norsko, Velká Británie po brexitu apod.), koordinace mezi EU a NATO či koordinace jednotlivých unijních opatření mezi sebou (kupříkladu sladění vlastního přezkumu v rámci PESCO a přezkumu prováděného v rámci CARD). A to je pouze demonstrativní výčet možných výzev, překážek a problémů, s nimiž bude třeba se vypořádat.

Členské státy však mají na čem stavět a osud PESCO závisí především na nich samotných. Niklas Nováky ve svém článku spatřuje recept na dlouhodobý úspěch stálé strukturované spolupráce v následujícím: státy musí plnit více než nezbytné minimum, monitoring ze strany unijních orgánů musí být velice důkladný a v případě shledání nedostatků musí vstoupit do hry účinné vymáhací nástroje.

Autor: Petr Pospíšil, Euroskop

© Pixabay.com

členství těchto států označilo za agresivní krok a své přímé ohrožení.

Generální tajemník NATO Jens Stoltenberg nicméně při návštěvě Gruzie minulý týden řekl, že "Rusko nemůže s členstvím Gruzie nic dělat, může jen přihlížet". "Budeme i nadále spolupracovat na členství Gruzie v NATO," řekl také Stoltenberg s tím, že všech 29 členských států "vyjádřilo Gruzii podporu, aby se stala součástí aliance".

NATO zasahovalo v Bosně či Kosovu

První bojovou akcí NATO od roku 1949 se stala operace Deny Flight (Odepřený let) v Bosně, v rámci níž alianční letadla v únoru 1994 sestřelila po předchozím varování čtyři bojová letadla bosenských Srbů.

V roce 1999 NATO poprvé zasáhlo proti suverénnímu státu, když bombardovalo vojenské cíle v Jugoslávii kvůli agresi jugoslávského prezidenta Slobodana Miloševića proti albánským civilistům v Kosovu.

Dalším významným milníkem byly teroristické útoky z 11. září 2001, po nichž spojenci poprvé v historii aktivovali článek 5. Aliance se poté začala ještě více angažovat v operacích mimo území svých členských států.

Nejdéle alianční vojáci působili v Afghánistánu

V roce 2003 zahájilo NATO svou první misi mimo Evropu, když převzalo velení Mezinárodních sil pro podporu bezpečnosti (ISAF) v Afghánistánu. Mise v této zemi se stala nejdélejší v historii aliance.

Na bojovou misi, která skončila v roce 2014, navázala nebojová mise Resolute Support (Rozhodná podpora), jejímž úkolem je výcvik afghánských bezpečnostních složek. Podílil se na ní asi 14

tisíc amerických vojáků, zapojeno je také 8000 vojáků z dalších 38 zemí, včetně České republiky.

NATO se věnuje i výcviku nebo humanitární pomoci

V současnosti působí v rámci misí NATO po celém světě kolem 20 tisíc vojenského personálu. Provádí mimo jiné bezpečnostní a protiteroristické operace ve Středomoří, podporuje mírové mise Africké unie, v roce 2018 zahájilo výcvikovou misi v Iráku, jejímž cílem je posílit místní bezpečnostní a obranné síly.

Kromě operací a misí se NATO se spojenci se svými partnery angažují v mnoha dalších činnostech, jako jsou obranné a politické reformy, vojenské plánování a cvičení, vědecká spolupráce a výzkum, sdílení informací nebo humanitární pomoc.

Každý rok nebo dva pořádá Aliance svůj summit, na kterém hlavy států a vlád rozhodují o strategických otázkách týkajících se NATO. V roce 2002 ho hostila také Praha, zatím poslední summit se konal loni v Bruselu. Na něm americký prezident Donald Trump nečekaně vznesl požadavek, aby alianční země už do ledna příštího roku zvýšily své obranné výdaje na dvě procenta hrubého domácího produktu, ač dosavadním cílem byl rok 2024.

Autor: Tereza Chlebounová, Euroskop, čtk

EU se dohodla s Británií na prodloužení lhůty pro brexit do 31. října

Předseda Evropské rady Donald Tusk a britská premiérka Theresa Mayová na jednání Evropské rady. © Evropská rada

Premiéři a prezidentí 27 zemí EU se dohodli s britskou premiérkou Theresou Mayovou na prodloužení lhůty pro odchod Británie z EU do 31. října. Brexit by mohl nastat i dříve než za šest měsíců, pokud se Mayové podaří prosadit schválení rozlukové dohody v britském parlamentu. Přezkum by měl nastat již v červnu.

Děle než hodinu vysvětlovala v úvodu setkání britská premiérka Theresa Mayová svým protějškům z ostatních 27 zemí unie, jak si představuje další postup kolem britského odchodu z unie. Její druhou žádost o odklad brexitu poté řešili šéfové států a vlád sedmadvacítky u pracovní večeře do brzkých ranních hodin.

Šéfka britské vlády potřebovala dodatečný čas na dohodu s domácí opozicí, od níž si slibuje úspěch čtvrtého pokusu o schválení už připraveného textu dohody o podobě brexitu Dolní sněmovnou. Sama při příchodu označila rozhovory s labouristy za vážné a seriózní.

Pokud by žádosti o prodloužení lhůty šéfové států a vlád ostatních 27 unijních zemí nevyhověli, odešla by Británie z EU bez dohody už tento pátek. Unie dávala opakovaně najevo, že si takový vývoj, který by znamenal zmatky a chaos, nepřeje, ale je na něj nyní dostatečně připravena.

Po odchodu britské premiérky ze summitu pokračovala následná jednání mezi 27 lidry zemí EU do dvou hodin ráno. Nejsilnějším oponentem dlouhého odkladu brexitu byl francouzský prezident Emmanuel Macron. Prosazoval co nejkratší oddálení britského odchodu z EU - do termínu 22. května, tedy ještě před evropskými volbami. Oficiálním důvodem byla jeho obava o hladké fungování evropských institucí. V případě delšího odkladu brexitu se totiž také v Británii budou muset konat volby do Evropského parlamentu.

Součástí dohody o odložení lhůty pro brexit je nakonec i podmínka, že pokud Velká Británie neratifikuje odlukovou dohodu

Britská premiérka přichází na jednání o brexitu. Zdroj: Evropská rada

a neuspořádá evropské volby, nastane 1. června „divoký brexit“ bez dohody.

Francie byla též nejhlasitějším zastáncem ustavení záruk, že Británie se bude vůči unii chovat "konstruktivně a odpovědně" a v duchu upřímné spolupráce. Agentura Bloomberg citovala vyjádření francouzského diplomata, že "je problematické, aby v EU byla odcházející členská země, která zároveň požívá všechna členská práva".

V minulosti vedle Francie podle serveru CNN vyjadřovali obavy z dopadů prodloužení lhůty pro brexit i lídři dalších zemí, mimo jiné Španělska, Belgie nebo Lucemburska.

Autor: Marie Bydžovská, Euroskop

EU chce v Sibiu ukázat jednotu a orientaci na budoucnost

Prezidenti a premiéři zemí Evropské unie chtějí první květnový týden na neformálním summitu v rumunském městě Sibiu v první řadě jednoznačně demonstrovat, že i po brexitu zůstává 27 zemí Unie jednotných a hledí kupředu. Vyplývá to z návrhu textu deklarace summitu, o němž v Bruselu vyjednávají diplomaté.

„Unie dneška je silnější než ta včerejší a chceme ji dál posilovat pro zítřek. To je náš závazek k budoucím generacím,“ končí návrh třístránkového textu.

Summit v Sibiu měl být původně první vrcholnou schůzkou sedmadvacítky po britském odchodu 29. března. Brexit je však nyní odsunut až na konec října poté, co britská vláda stále neprosadila ve vlastním parlamentu už dojednaný text dohody o vystoupení. O britském odchodu však návrh dokumentu vůbec nehovoří. Zdůrazňuje přesvědčení sedmadvacítky, že v jednotě je síla i v nynějším stále nepokojnějším světě. Lídři v Sibiu zdůrazní, že jejich odpovědností je EU posílit a uznají "evropskou perspektivu" dalších zemí na kontinentu.

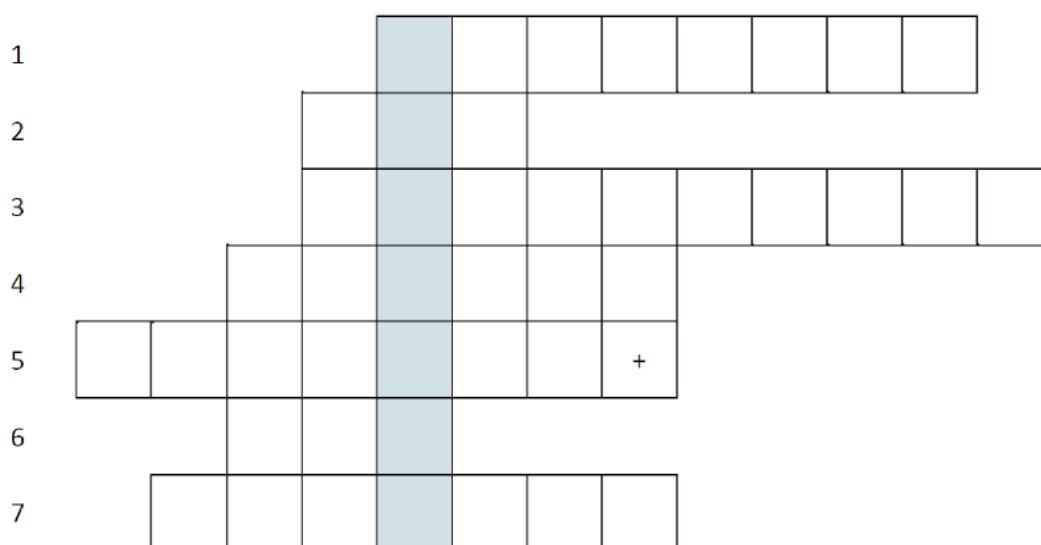
Hlavní částí textu, který má ČTK k dispozici, je pak deset závazků, na nichž by se měli příští čtvrtek šéfové států a vlád unie shodnout. Prvním je odhodlání „bránit jednu Evropu - od západu na východ, od severu k jihu“. V dalším se zdůrazňuje odhodlání „zůstat jednotní“ za každých okolností. „Budeme si prokazovat solidaritu v době potřeby a vždy budeme stát pospolu,“ měli by uvést šéfové států a vlád EU. Slíbí snahu hledat vždy společná řešení i ochranu evropského způsobu života, demokracii a vládu práva. Jiný z bodů také zdůrazní ochranu občanů unijních zemí.

Mezi dalšími závazky je „princip spravedlnosti“, ať už jde o pracovní trh, sociální práva, hospodářství či digitální transformaci. Lídři také chtějí zajistit dostatečné prostředky ke splnění unijních ambicí a naplnění její politiky. Dalšími body textu jsou zmínky o investicích do mladých lidí a o Evropě jako „odpovědném světovém lídrovi“.

Autor: Euroskop, čtk

Eurokřížovka

- 1) Hovorové označení prostoru v Evropě, kde je umožněn volný přechod hranic;
- 2) Instituce EU, která sídlí ve Frankfurtu nad Mohanem a provádí dohled nad jednotnou měnovou politikou států eurozóny;
- 3) Stát, který vstoupil do EU jako poslední;
- 4) Evropská metropole, která je považována za "sídlo EU";
- 5) Program EU podporující mj. mobilitu vysokoškolských studentů;
- 6) Evropská agentura pro řízení evropského družicového navigačního systému, sídlící v Praze;
- 7) Počet hvězd na vlajce EU.

Tajenka: Příjmení francouzského politika, který je považován za jednoho z "otců zakladatelů" Evropské unie.

Eurozprávy z regionů

Ochrana spotřebitele v praxi

Ve čtvrtek 28. 3. 2019 jsme společně s českobudějovickou pobočkou Europe Direct uspořádali další užitečnou přednášku z oblíbeného cyklu k ochraně evropského spotřebitele. Akce proběhla v podvečerních hodinách v příjemných prostorech kulturního klubu Horká Vana a nesla název „Ochrana spotřebitele EU aneb poznejme svá práva!“.

Evropský kampus na Jihočeské univerzitě

Evropský kampus na JU se konal v rámci International days na Jihočeské univerzitě ve spolupráci se Zahraničním oddělením JU dne 1. dubna 2019.

Akce se odehrála v akademické knihovně Jihočeské univerzity, kde jsme studenty informovali o možnostech práce a studia v zahraničí, resp. programech Erasmus +, Evropském sboru solidarity, výměnách mládeže, stáží v institucích EU, apod. Každou hodinu od 12 do 16 hod. jsem spolu se zástupci zahraničního oddělení JU, veřejně prezentovali uvedené mobility přímo ve vestibulu knihovny.

Studenti měli možnosti přijít, vyslechnout si informace, na cokoli se zeptat nebo si odnést tematické brožury a materiály. Součástí každé prezentace byl kvíz přes kahoot, kdy student, který se umístil na prvním místě, získal tašku plnou užitečných předmětů na cestování. Součástí bylo také drobné občerstvení pro zúčastněné studenty.

Jsm rádi, že se u nás studenti zastavili a ukázali, že mají zájem studovat či pracovat v zahraničí a o dané typy mobilit se aktivně zajímají.

Autor: Kateřina Patáková, Eurocentrum České Budějovice

Přednáška byla věnována zejména dvěma tématům. Nejprve ochraně spotřebitele z pohledu reklamaci. Druhé téma se zabíralo složitostmi a úskalími nájenních vztahů. S prvním výše zmiňovaným tématem nás skvěle seznámila Ing. Libuše Oulehlová ze Sdružení ochrany spotřebitelů. Přednáška Ing. Oulehlové nás prakticky a srozumitelně provedla všemi otázkami ochrany spotřebitele a vztahů mezi zákazníkem a kupujícím. Za zmínku stojí například reklamace a jejich lhůty nebo práva a povinnosti jak prodejce, tak i kupujícího. Celý svůj příspěvek okořenila o řadu zkušeností ze své letité praxe ve Sdružení ochrany spotřebitelů.

Druhým tématem nás prakticky provedl pan Vladimír Zábranský ze Sdružení nájemníků ČR. Jeho přednáška nám na příkladu ukázala podstatné náležitosti nájenní smlouvy. Dále nás pak jeho příspěvek věcně seznámil s právy a povinnostmi nájemce i pronajímatele, zvláště pak s výpovědními lhůtami. Vše pak vhodně doplnil postřehy ze své dlouholeté praxe.

Dle pozitivních reakcí posluchačů byla přednáška poučná a přínosná. Oba přednášející se ochotně podělili o dlouholeté zkušenosti. Díky příjemnému prostředí a menšímu počtu návštěvníků pak jednotlivé příspěvky často přecházely v diskuzi. Ty pak celou přednášku oživily a ještě více obohatily všechny přítomné.

Autor: Martin Mošner, stážista Eurocentra České Budějovice

Rumunský večer v Českých Budějovicích

K příležitosti právě probíhajícího rumunského předsednictví Radě EU se 10. dubna uskutečnila beseda v kulturním klubu Horká Vana v Českých Budějovicích. Zajímavým večerem nás provedli cestovatelé Jana Dvorská a Miloš Kašpar.

Tato dvojice nám představila svůj pohled na zemi, která stále není typickou dovolenkou destinací a přesto toho má mnoho co nabídnout. Protože se cestovatelé pohybovali především v hornatých oblastech, podělili se s námi o zkušenosti s místní divokou a člověkem stále nedotčenou přírodou, kterou paní Dvorská nejednou přirovnala k Šumavě před 150 lety. Cestovatelé přicházeli často do kontaktu s místními pasteveci a jejich přívětivost si nemohli vynachválit. Na druhé straně varovali před panenskou přírodou, která dokáže být zároveň velmi zrádná.

Veškeré své zážitky zachytili na kameru a promítání autentického filmu Toulky Rumunskem s doprovodným komentářem samotných autorů bylo součástí akce. Nechyběla ani ochutnávka tradičních rumunských specialit.

Autor: Tereza Prokopová, Eurocentrum České Budějovice

Olomouc hostila přípravný seminář na EPSO testy

V úterý 9. 4. proběhla v Olomouci akce pro zájemce o práci v evropských institucích. Olomoucký seminář byl druhým ze tří, jenž se v rámci vládní strategie na podporu účasti Čechů v evropských institucích v tomto pololetí uskutečnil.

Seminář vedla odbornice z francouzského vzdělávacího institutu ENA (École Nationale d'Administration). Vedle ní se akce zúčastnili i zástupci Diplomatické akademie Ministerstva zahraničních věcí.

Program byl rozdělen na dvě části. V rámci motivační části zazněla znepokojující skutečnost a totiž to, že Česká republika svým zastoupením v Evropských institucích silně zaostává za možnostmi, které jí EU nabízí. Zástupkyně Diplomatické akademie Michel Lekešová k tomu dodala: „Práce v evropských institucích je důležitým předpokladem pro to, abychom mohli aktivně spolurozhodovat o dění v EU a podílet na její budoucí podobě.“

V Olomouci si její slova poslechlo asi 15 studentů a čerstvých absolventů odhodlaných pokoušet se o místo v některé z evropských institucí. Jedna z účastnic se s námi podělila o důvody, které jí vedou k odhodlání uspět v rámci nelehkého přijímacího

řízení: „Už na střední škole jsme měli přednášku paní, která pracovala v Evropské komisi. Velmi mě to tehdy zaujalo a další studium jsem vybírala i s ohledem na možnost mého dalšího uplatnění se v rámci některé z evropských institucí. Zároveň jsem velmi ráda, že je zde možnost vyzkoušet si přijímací testy na nečisto. Ráda bych proto organizátorům akce poděkovala.“

Dalším krokem pro zájemce o práci v evropských institucích je setkání, které se uskuteční 6. a 7. května v Praze.

Autor: Miroslav Krša, Eurocentrum Olomouc

Století s dobrým začátkem a koncem a smutným mezidobím

Seminář pro studenty SŠ, který se snažil na základě československých reálií 20. stol. ukázat, že“ svoboda“ (individuální i celospolečenský koncept) nebyla a není neměnná společenská danost.

Seminář vedl pracovník Eurocentra Olomouc pan Miroslav Krša, který k akci poznamenal: „Na základě čs. devítkových roků (1919, 1939, 1969, 1989 pozn. redakce) šlo o to studentům ukázat a popsat jevy, které vedly k hlubokým společenským změnám, s jejichž následky se potýkáme dodnes. Pomocí argumentačních úkolů, které si studenti rozdělili (jako např. otázka soužití Čechů a Němců, vliv ideologií, propaganda, národní zájem, mezinárodní prostředí a další), jsme chtěli upozornit na podstatu procesů, jejichž cílem bylo potlačování svobody jednotlivce a společnosti.“

Jeden z účastníků akce, student Gymnázia Čajkovského Jan Prachař akci zhodnotil takto: „Zdá se mi fajn dozvědět se o věcech, které ve škole moc neprobíráme. Co vím, tak k současným dějinám se ve 4. ročníku moc nedostanou.“

Za sebe teď mám aspoň trochu přehled, co se dělo v naší zemi ve 20. stol.“

Autor: Miroslav Krša, Eurocentrum Olomouc

Jarní přednášky na středních školách v Moravskoslezském kraji pokračují

Podzim loňského roku byl nabitý zajímavými akcemi a semináři pro širokou veřejnost či vysoké školy, avšak nezbyvalo nám příliš času na klasické školské přednášky. Proto jsme se rozhodli, že jaro věnujeme právě školám (zejména těm středním). Kam všude jsme se už podívali a o čem se studenty diskutujeme?

Evropa se mění, blíží se volby do Evropského parlamentu a dění okolo Brexitu má k vyřešení své zápletky ještě hodně daleko. 1.

Velikonoce v zemích EU

Během měsíce dubna se postupně uskutečnily velikonoční vstupy pro žáky 3. a 9. třídy na téma „Velikonoce v zemích EU“. Děti se dozvěděly, proč a jak se slaví Velikonoce, a seznámily se s jejich původem, tradicemi, pokrmy či kuriozitami napříč Evropou.

Srovnávaly zvyky a tradice v různých státech a nestačily se divit, jak je to s oslavami jara jinde, např. ve Španělsku, v Itálii, ve Francii, v Řecku, ve Finsku, v Německu... Při závěrečné hře Riskuj si ověřily nově nabyté znalosti. Celou akci pro děti připravili zástupci z Eurocentra Pardubice.

Pořad byl určitě inspirující, nejen že žáci získali užitečné vědomosti a zkušenosti, ale rozvíjeli také multikulturní citění. Super!

Česka z Evropské komise poradila studentům v Plzni, jak na kariéru v institucích EU

Poslední březnové pondělí se v prostorách Katedry politologie a mezinárodních vztahů Fakulty filozofické ZČU uskutečnila zajímavá přednáška, která měla studentům za cíl představit, jak na kariéru v institucích Evropské unie. Vzácným hostem besedy byla Česka pracující řadu let v Evropské komisi Lenka Budínová.

Akci o pracovních příležitostech v institucích EU uspořádalo Eurocentrum Plzeň ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí ČR v rámci naplňování vládní Strategie podpory občanů ČR v

května si navíc připomeneme 15. výročí od vstupu do Evropské unie. Proto jsme usoudili, že více než jindy je v tomto období důležité hovořit s mladými o tom, co se v EU děje, jaký vliv má na Českou republiku členství v EU či kam by měla Evropa dále směřovat. I mladí jsou součástí naší společnosti, podílejí se na formování naší budoucnosti a mnoho z nich letos zamíří i poprvé k evropským volbám. Eurocentrum Ostrava si tak připravilo na jarní období širokou škálu přednášek pro středoškoláky.

Výběr tématu záleží vždy na vyučujícím a účelu, který má beseda splnit. Někdy se jedná o opakování a rozšíření znalostí o EU k maturitě, jindy se vede diskuze na aktuální téma, které studentům zprostředkovávají média. Často se také jedná o praktický exkurz do tajů Evropské unie, debatu o příležitostech a programech pro mladé a výjimkou nejsou právě ani besedy k evropským volbám, které mají zejména prvovoliče seznámit s jejich průběhem a významem. Besedy přizpůsobujeme posluchačům, snažíme se zapojit interaktivní prvky, setkáváme se semináristy, studenty gymnázií, středních, vyšších či odborných škol.

Během uplynulých tří měsíců jsme objeli značnou část našeho kraje a mimo naši sídelní Ostravu jsme navštívili mj. také Bruntál, Opavu, Krnov či Karvinou. Pokud byste také měli zájem o uspořádání besedy, ať už pro studenty či jinou zájmovou skupinu, neváhejte se na nás obrátit. Veškeré informace naleznete na webových stránkách eurocentra.cz

Autor: Lenka Fonioková, Eurocentrum Ostrava

Autor: ZŠ Prosetín

institucích EU. Čechů se dostává k práci v evropských institucích totiž velmi málo.

Jednou z úspěšných Češek, která se dostala k práci v Evropské komisi ještě před vstupem Česka do EU, je Lenka Budínová. Ta v první části svého vystoupení popsala svou profesní kariéru. Její cesta do Evropské komise odstartovala již na Právnické fakultě Univerzity Karlovy, kde vypracovala diplomovou práci na téma „Nové české atomové právo“.

Díky své diplomové práci získala po absolvování vysoké školy ihned pracovní příležitost ve Státním úřadu pro jadernou bezpečnost v Praze. Po roce a půl se jí otevřela již cesta do evropských institucí a to konkrétně stáží na Generálním ředitelství energetiky a dopravy v Bruselu. Společně s nejznámější českou jadernou fyzikou Danou Drábovou se pak zúčastnila řady významných vyjednávání, a to i koncem roku 2002 na summitu EU v Kodani po boku tehdejšího premiéra Špidly či ministra financí Sobotky.

Známi ekonomové diskutovali v Plzni o českém členství

V poslední březnový čtvrtek se v univerzitním kampusu na Borech v Plzni uskutečnila debata na téma „15 let Česka v EU: Ekonomické dopady členství“. Pozvání na ni přijali ekonomičtí experti Petr Zahradník a Zdeněk Čech. O akci byl velký zájem, posluchárnu zaplnila více jak stovka studentů a dalších posluchačů.

Debatu připravilo u příležitosti 15. výročí českého členství v Unii Eurocentrum Plzeň ve spolupráci s Europe Direct Plzeň a Fakultou ekonomickou Západočeské univerzity. Oba řečníci si na úvod připravili prezentace. Jako první vystoupil Zdeněk Čech ze Zastoupení Evropské komise v ČR, který shrnul vývoj české ekonomiky po vstupu České republiky do Evropské unie. Svoji prezentaci rozdělil do tří bloků.

V prvním bloku zdůraznil úspěšnost připojení České republiky do Evropské unie. V druhé části se zabíral analýzou Evropské komise a radami, které by pomohly Česku dohnat vyspělejší ekonomiky ostatních členských států. Vyzdvihl přitom naši minimální nezaměstnanost, která se blíží k pouhým dvěma procentům, a dělá tak z nás stát s nejnižší nezaměstnaností v Evropě. Také chudoba v Česku je velice nízká. Dle Komise by se však měl náš stát zaměřit na důchodce, kteří často žijí na hranici chudoby, a proto by měl zvyšovat důchody. Zajímavým fenoménem v Česku je také odchod matek na mateřské dovolené, kdy matky zmizí z trhu práce na několik let, a nemá je kdo nahradit. Podle Zdeňka Čecha by pomohlo vytvoření více předškolních zařízení a především také práci na částečný úvazek.

V posledním bloku se Zdeněk Čech rozhovořil o změnách v ekonomice, které Česká republika zaznamenala během 15 let v EU. České napojení na ostatní členské státy EU je velice silné. Díky EU jsme schopni vyjednat mnohem lepší dohody, než kdybychom se snažili jednat sami za sebe. Jako příklad byla uvedena nedávná

Česká republika sice vstoupila do Evropské unie k roku 2004, ale jelikož již probíhala přístupová jednání, získala Lenka Budínová nabídku místa národního experta už v roce 2003 a její život v Bruselu začal naplno. Později se stala i stálou úřednicí Evropské komise a v roce 2005 přesídlila do Lucemburku, kde nyní opět působí na Generálním ředitelství pro energetiku.

Druhá část besedy se pak právě týkala oblasti jaderné energetiky, ve které se Lenka Budínová pracovně pohybuje. Pokusila se tak posluchačům vysvětlit strategii a mandát EU v otázkách jaderné energie. Studenti se dozvěděli o Evropském společenství pro atomovou energii, proč je tato energie důležitá a jaké jsou naopak její hrozby.

Další témata, která byla v přednášce zmíněna, byla například o možnosti stáží v evropských institucích či o každodenní náplni práce evropských úředníků.

Konec přednášky byl věnován dotazům z řady publika. Studenty zajímalo například výběrové řízení a konkurzy na pozice stálých úředníků nebo rodinný život (v Bruselu a Lucemburku) přednášející a jak lze skloubit mateřství se zaměstnáním v Evropské komisi. Jedna z otázek se také týkala týmové práce mezi národnostně pestrou smesí unijních úředníků, přičemž Lenka Budínová přiznala, že národní mentalita hraje mnohdy důležitou roli v pracovních návycích a postupech jednotlivých úředníků.

Autor: Anna Kocmánková, stážistka Eurocentra Plzeň

obchodní dohoda s Japonskem z 1. února 2019. Dále díky EU již v členských státech skončil roaming a stále se zvyšuje objem peněz, které putují do studijních pobytů v rámci programu Erasmus+. I přes to, že je o Čechách známo, že neradi cestují, v rámci EU patříme ke špičce států, které využívají stipendia na studijní pobyty. Na závěr své prezentace si Zdeněk Čech povzděchl nad tím, proč Česká republika stále nemá euro.

Poté se slova ujal druhý řečník, člen Evropského hospodářského a sociální výboru, Petr Zahradník, který hned ve své první větě označil dosavadní 15letý vývoj našeho členství v EU jako mezičas, kdy do vrcholu našeho působení v Unii nás čeká ještě dlouhá cesta. Svou prezentaci rozvrhl do čtyř částí. V první části hovořil o účetnických dopadech, kdy porovnával obnos peněz, který jsme do EU za 15 let odvedli s částkou, kterou jsme přijali. Z jednoduchých

propočtu se dozvíme, že vývoj naší čisté pozice vůči unijnímu rozpočtu se blíží částce tři čtvrtě bilionu korun.

Druhá část pojednávala o potenciálu přidané hodnoty na otevřeném ekonomické trhu, a co nám vše takovýto jednotný vnitřní trh přináší. Společenská úroveň dopadu členství, nebo také sounáležitost s EU, byla tématem třetí části Zahradníkovy prezentace. Evropská unie není o potlačování jednotlivých národností, ale o vzájemném obohacování a zlepšování toho, co máme společného.

V poslední části svého vystoupení se Petr Zahradník zmínil o strategickém pohledu na EU. Projekt Evropské unie nám přináší mír, který nám dává prostor k prosperitě a konkurenceschopnosti v mezinárodním prostoru, na globálním trhu. Společně máme sílu.

Závěrem své prezentace se rovněž Petr Zahradník rozhovořil v návaznosti na svého předřečníka o euru. Projevil nesouhlas s odmítáním eura bez jakýchkoli jasných ekonomických důkazů o tom, že by jeho zavedení pro nás bylo nevýhodné. Podle Zahradníka čeští politici za 15 let našeho členství v Unii

vypěstovali strašením a mnohými nepravdivými informacemi u českého národa zbytečný odpor k euru, kterého se budeme jen těžko zbavovat. Zdůraznil, že na Slovensku či v Pobaltí euro je, tak proč ne u nás.

Následně byl dán prostor dotazům z publika. První vyvolaný posluchač kritizoval přílišné vyzdvihování ekonomických aspektů Evropské unie. Navrhl, že by se mělo ve společnosti diskutovat více o míru, který byl základním stavebním kamenem Unie a který se díky ní daří tak dlouho zachovat. Oba hosté debaty, ač ekonomové, s ním plně souhlasili.

Další z dotazů se týkal investic, odlivu kapitálu do zahraničí a toho, jak ho udržet v Česku. Podle Čecha je to daň za český transformační model ekonomiky, který jsme během 90. let přijali, a určitou možností, jak zabránit odlivu kapitálu, je podpořit domácí sektor, malé a střední podniky. Na to navázal i Zahradník, že mnohé vlastní zdroje vyvážíme do zahraničí zbytečně, protože bychom si mohli vybudovat české firmy, které by je využily.

Autor: Šimon Švéda, stážista Eurocentra Plzeň

Eurocentrum Plzeň zahájilo v Rokycanech přednáškový cyklus "15 let spolu"

V pondělí 15. dubna 2019 jsme pod Městskou knihovnou Rokycany zahájili přednáškový cyklus věnovaný 15. výročí členství Česka v EU. Tentokrát jsme srovnávali našich 15 let v EU se Slovenskem, jehož obyvatelé jsou v mnohých otázkách vůči EU optimističtější než Češi.

Už před přistoupením v roce 2003 tam v referendu hlasovalo přes 92 % Slováků pro vstup (oproti 77 % u nás) a v roce 2009 přijalo Slovensko euro. A zatímco podle statistik jsou Češi v tom, jak se cítí být občany EU, 5. zemí od konce, Slováci naopak 8. zemí od začátku pořadí členských států.

Přitom jsou Češi společně se Slováky v první půlce mezi ostatními obyvateli členských států, kdo nejčastěji cestuje do jiných zemí EU. Největší počet všech zahraničních výletů Čechů směřuje právě do zemí EU, a to dokonce 82 % z nich. Jistě nikoho moc nepřekvapí, že Češi nejraději jezdí na dovolenou do Chorvatska (přes 17 %), do Itálie či také na Slovensko (obě země tvoří 12% podíl).

Co se týče toho, jak Češi využívají volného pohybu osob v rámci evropského jednotného trhu, nejvíce se jich usadilo v Německu a Velké Británii v obou těchto zemích přes padesát tisíc za uplynulých 15 let. U nás se zase usadilo nejvíce Slováků (více jak sto jedenáct tisíc) a dále Němců či Poláků (z každé země přes dvacet tisíc lidí).

Malí školáci se seznámili s oslavami Velikonoc napříč Evropou

Eurocentrum Plzeň připravilo v dubnu pro žáky základních škol cyklus přednášek na téma Velikonoce v Evropské unii, během nichž se žáci seznámili s rozmanitostí oslav velikonočních svátků v členských státech Evropské unie. Přednášky se jako tradičně těšily velkému zájmu základních škol v Plzeňském kraji, a tak se jich uskutečnily více jak dvě desítky.

O tom, že ve Velké Británii nosí velikonoční vajíčka zajíc, v některých německých regionech navíc liška, čáp nebo kohout a ve Francii zvony vracející se z Říma, už vědí žáci základních škol v

A protože Slovensko patří k třetí nejoblíbenější dovolenkové destinaci Čechů, závěrem přednášky si účastníci vyzkoušeli otápotvat, jak se vyznají v českých a slovenských hradech, a snažili se tak mezi fotografiemi odlišit Trenčinský hrad a Karlštejn, Spišský hrad a Rabí nebo třeba Oravský hrad a Kost.

Autor: Eurocentrum Plzeň

Plzeňském kraji.

Žáci, kteří navštívili přednášky Eurocentra Plzeň, si kromě zajímavých informací o tom, jaké zvláštní a někdy až podivné zvyky se dodržují na Velikonoce v zemích Evropské unie a u našich sousedů, odnesli také znalosti o průběhu křesťanských Velikonoc od konce masopustních oslav, přes šest postních nedělí až po Velikonoční pondělí.

Malí školáci byli dále seznámeni se symboly Velikonoc a trojím původem názvu Velikonoc v jednotlivých evropských jazycích,

EUROLISTY

odvozeným nejen od křesťanské, ale i pohanské či židovské tradice oslav jara.

Přednášek Eurocentra Plzeň s velikonoční tematikou se letos zúčastnili žáci 15., 21., 34. ZŠ Plzeň, dále ZŠ Bolevec, ZŠ Božkov a

Co očekávat od voleb do Evropského parlamentu?

Ve čtvrtek 18. března se v Eurocentru konala přednáška na téma nadcházejících voleb do Evropského parlamentu. Co od nich lze očekávat či jaký vliv na ně bude mít brexit přišli posluchačům představit Kateřina Blažková z Kanceláře Evropského Parlamentu v ČR, Filip Nerad z Českého rozhlasu a Daniel Šitera z Ústavu mezinárodních vztahů.

Kateřina Blažková na úvod přítomné seznámila obecnými informacemi ohledně voleb do Evropského parlamentu a představila novou iniciativu Evropského parlamentu „tentokrát budou volit“. Evropské volby se dlouhodobě potýkají s velice nízkým zájmem veřejnosti a nízkou volební účastí nejen v České republice, ale i ve zbytku unijních zemí. Samotný Evropský parlament až do současnosti nepodnikal příliš kroků, které by mohly vést ke zlepšení této situace.

Ve snaze trend klesající účasti zastavit představil Evropský parlament před letošními volbami projekt tentokratbuduvolit.eu. Iniciativa pracuje s tím, že lidé důvěřují spíše informacím od běžných lidí ze svého blízkého okolí než od médií nebo vládních institucí. Projekt je proto postaven na běžném mezilidském kontaktu a zapojuje více než 84 000 dobrovolníků po celé Evropské unii (v České republice se jedná o 1 300 lidí), jejichž cílem je šířit povědomí o důležitosti voleb do Evropského parlamentu.

Platforma nemá za cíl propagovat žádné konkrétní strany, frakce či názorové proudy, cílem je pouze seznámit veřejnost s významem voleb, s pravomocemi a činností Evropského parlamentu a v neposlední řadě s technickými a administrativními aspekty voleb. Platforma je aktivní na všech významných sociálních sítích, kde lze sledovat její činnost a aktuality ohledně voleb. Po registraci na stránkách tentokratbuduvolit.eu bude zájemcům zasílán pravidelný newsletter informující o veškerých akcích spojených s volbami do Evropského parlamentu podle zvoleného bydliště.

Filip Nerad ve svém příspěvku hovořil o změnách ve složení Evropského parlamentu, které pravděpodobně přinese další odklad termínu odchodu Spojeného království z Evropské unie. Po odhlasování brexitu počítal Evropský parlament se snížením počtu křesel ze současných 751 na pouhých 705. Z Britských 73 křesel se měla část přerozdělit mezi některé státy tak, aby byly reflektovány

základních škol v Pačejevě, Kozolupech, Nýřanech, Zbirohu a Ejpovicích.

Autor: Eurocentrum Plzeň

demografické změny, a část se měla uschovat pro případné rozšíření Evropské unie o nový členský stát. Vzhledem k tomu, že Velká Británie bude v době voleb stále členským státem, k těmto změnám, alespoň prozatím, nedojde a o parlamentní křesla budou bojovat i britští kandidáti.

Tento vývoj značně mění dočasné predikce ohledně posílení či oslabení jednotlivých parlamentních frakcí. Nejnovější průzkumy poukazují zejména na možný úspěch nové strany Nigela Farage prosazující brexit. Ta pravděpodobně zachrání od zániku frakci Evropa svobody a přímé demokracie, která by díky tomuto nárůstu mohla poprvé dosáhnout na významnou funkci v Evropském parlamentu. Velmi významnou roli také budou mít britští labouristé, kteří svými křesly pravděpodobně zachrání od výrazné ztráty socialistickou frakci. Dále se očekává nárůst u britských liberálních demokratů, kteří by měli posílit eurofederalistickou frakci ALDE.

Výsledek v Evropských volbách neovlivňuje pouze obsazení nejvyšších funkcí, jako je například předseda Evropského parlamentu či předseda Komise, ale má vliv i na rozdělování funkcí předsedů jednotlivých parlamentních výborů. Vzhledem ke značné změně rozložení sil, způsobené působností britských poslanců, kteří, pokud bude dodržen nově stanovený termín odchodu 31. října, budou v parlamentu působit pouze krátce, dojde podle některých názorů k narušení legitimacy nově zvoleného Evropského parlamentu a novému rozdělení funkcí po zbytek jeho funkčního období.

Daniel Šitera představil volby do Evropského parlamentu optikou fenoménu repolitizace a postdemokracie. Repolitizaci je obecně chápán proces, kdy se jednotlivé prvky a opatření aplikované institucemi stávají předmětem občanské nespokojenosti a politického souboje. Jedním z příkladů může být například volný pohyb osob v rámci EU, který se stal jedním ze stěžejních témat v rámci vnitropolitické diskuse před brexitem. Vzhledem k mnoha krizím, kterými v uplynulých letech Evropská unie čelila, lze očekávat, že tento proces bude mít na nastávající diskusi ohledně voleb značný vliv.

Problém repolitizace však není specifický pouze pro Evropskou unii, ale lze jej sledovat v demokraciích po celém světě. Tento proces se nazývá postdemokratický moment a jde o proces, kdy liberální demokracie přechází k technokratickému vládnutí, exekutiva posiluje na úkor legislativní moci a složení vlád se mění ze skladby zvolených reprezentantů ideologických proudů na vládu expertů. Jedním z doprovázejících prvků tohoto jevu je klesající volební účast, proto je třeba vnímat nízkou volební účast u Evropských volb širěji a nedávat jí za vinu pouze evropským institucím. V případě Evropské unie je však tento proces unikátní zejména proto, že proces vývoje institucí šel až do současnosti opačným směrem, tedy role legislativního tělesa (Evropského parlamentu) byla posílena na úkor technokratických a exekutivních unijních institucí. Přes tento vývoj však účast v evropských volbách soustavně klesá.

Důsledkem tohoto vývoje by mělo být zevšednění nadcházejících

voleb, tedy situace, kdy **témata v celoevropských volbách kopírují témata vnitrostátní** a volby se stávají pro voliče mnohem srozumitelnější. To by na jednu stranu mělo znamenat zvýšení volební účasti, na druhou stranu to ale činí jakékoliv predikce výsledku velice náročné, protože volby v jednotlivých zemích budou kopírovat rozličná místní témata a nálady. Nové složení Evropského parlamentu bude mít **značný vliv na budoucnost evropského projektu**, bude rozhodovat nejen o složení Komise a jejího předsedy, ale také o rozpočtovém rámci na dalších sedm let a bude promlouvat i do chystané reformy azylové politiky.

Složení nového parlamentu je zejména vzhledem k odkladu brexitu značně nejisté. Očekává se oslabení Evropské lidové strany, kde na to může mít vliv konflikt s maďarskou stranou Fidesz. I tak by si ale

Dezinformace a fake news - boj s větrnými mlýny?

Dne 4. dubna se v Eurocentru Praha konal seminář k problematice dezinformačních kampaní a fake news. Na téma přišli diskutovat Ivana Procházková ze serveru Demagog.cz, Jonáš Syrovátka z Prague Security Studies Institute a Kateřina Krivánková ze Zvolši.info.

Podle Jonáše Syrovátky je tuzemská **debata o dezinformacích** v porovnání s ostatními postkomunistickými státy na velice vysoké úrovni, disponujeme velice kvalitními médii a rozvinutými institucemi, které výraznějším rozšíření tohoto fenoménu zabráňují. Přesto je ale nutné hledat prostor pro zdokonalení, a to zejména v rámci expertní debaty, kde by mělo dojít ke třem zásadním změnám.

Prvotně by se měly v tématu dezinformací aplikovat nové výzkumné přístupy, tzn. především **přístupovat k problému komplexně** a nezkoumat pouze jednotlivé případy, které toho moc nevypráví o hlubším celospolečenském problému. Do budoucna by odborníci měli narativy, které se šíří například prostřednictvím dezinformačních webů, dávat do kontextu celospolečenské nálady, kde některé problémy jako spojení migrace a hrozby terorismu zveličují i mainstreamová média. Dále je nutné jasně určit, na kterou část obyvatelstva dezinformace míří a jak konkrétně je jejich rozhodování pravidelným sledováním dezinformačního obsahu ovlivněno.

Debata o dezinformacích by neměla být automaticky spojována s bezpečnostní debatou o informačních operacích Ruské federace. Přestože je prokazatelné, že Rusko využívá dezinformační weby k šíření své agendy, dochází často i v odborné debatě ke zjednodušení celé problematiky, kdy je jakýkoliv šířený hoax automaticky spojován s ruskou činností. Samotní šířitelé dezinformačního obsahu sledují často vlastní cíle a mají vlastní motivy. Automatickým zaškatulkováním těchto různorodých aktérů jako spolupracovníků Ruské federace je celý problém zjednodušován a nedochází na nutnou debatu o motivech osob, které hoaxy šíří, a **hlubších problémech v naší společnosti**. Napojování debaty o dezinformacích na bezpečnostní debatu má za následek vznik monopolu bezpečnostních expertů na tuto problematiku a problematika dezinformací je pak skloňována pouze v rámci diskuse o informační válce či propagandě. Pro možnost získání nových pohledů je debatu třeba **otevřít i expertům z jiných oborů**, jako jsou například lidé z marketingu, médií či školství.

Ivana Procházková představila činnost serveru Demagog.cz, zabývající se vyvracením dezinformací především v politickém prostředí. Aktivita politiků ve veřejné debatě a šíření dezinformací narůstá hlavně **před volbami**. Ve závěrečných etapách kampaní

v současnosti největší frakce měla udržet své mocenské postavení. Velmi zajímavé bude sledovat, jakým způsobem se **změní podoba frakce ALDE**, kam bude směřovat nové hnutí **En Marche!** francouzského prezidenta Emmanuela Macrona. ALDE, která byla momentálně čtvrtou největší parlamentní frakcí, neměla až doposud podporu žádné velké strany z lidnatějšího evropského státu. Vzhledem k výraznému počtu europoslanců, které En Marche podle dosavadních předpokladů frakci dodá, lze očekávat, že se toto francouzské hnutí stane dominantní silou této frakce a prosadí v ní svůj pohled na podobu evropské integrace, který je značně odlišný například od pohledu německých liberálních poslanců.

Autor: Dalibor Bělohávek, stážista Eurocentra Praha

mají tak fact-checkingové agentury (*agentury zabývající se ověřováním faktických tvrzení, pozn. red.*) více práce než po zbytek roku. Pozornost veřejnosti věnovaná politickým tématům je v tomto období mnohem větší, témat je celá řada a veřejná debata se stává nepřehlednou, což vytváří prostředí náchylné k potenciálnímu šíření dezinformací. Agentury mají pak pouze **omezený čas na vyvrácení hoaxů**, což je problematické, protože zkušenosti z minulých voleb ukazují, že ty nejvýraznější dezinformace se objevují pouze pár dní před volbami. Příkladem falešných zpráv byl v minulosti v tuzemském prostředí například rozsáhlý článek v Blesku očeňující Karla Schwarzenberga před druhým kolem prezidentských voleb či informace o automatickém postupu úřadujícího prezidenta Miloše Zemana do druhého kola. V zahraničí se pak jednalo o dezinformaci vypuštěnou Borisem Johnsonem o ušetření 350 milionů liber týdně na poplatcích Evropské unii, které by místo toho mohly putovat do národní zdravotní služby. Přestože bylo toto tvrzení rychle vyvráceno, nikdy se nepodařilo dosáhnout stejného efektu, jaký měla dezinformace samotná, a ve veřejné debatě se tento narativ objevuje dodnes.

Nadcházející volby do Evropského parlamentu jsou specifické zaprvé velice nízkou volební účastí a velice **nízkou informovaností voličů** o skutečné činnosti a pravomocích Evropského parlamentu. Tento deficit ve znalostech realit Evropské Unie lze dávat za vinu jak jednotlivým národním vládám, tak i samotným unijním institucím, které se až v současnosti snaží svou činnost veřejnosti blíže představovat.

Pro zlepšení situace je nutné učít veřejnost pracovat s informacemi již v rámci **školních osnov**. Státní orgány by pak také měly více spolupracovat s fact-checkingovými agenturami a aktivně je podporovat. Samotné vyvrácení hoaxů by se mělo dostat také do **tištěných médií**, což se v současnosti příliš neděje. Fact-checkingová činnost je specifická pro virtuální svět, ale zapomíná se na existenci stále značné části populace, která své informace čerpá primárně z tisku.

Kateřina Krivánková představila posluchačům spolek Zvolši.info, který pořádá přednášky pro všechny věkové skupiny a klade si za cíl **zvýšit mediální gramotnost** a zlepšit schopnost lidí rozeznat fake news od nezkrasovaných zpráv. Projekt je ideologicky a politicky nestranný a snaží se veřejnost upozorňovat na nepravdivé informace pocházející z obou stran politického spektra.

Samotný **pojem fake news** byl až do prezidentské kampaně ve Spojených státech amerických v roce 2016 neznámým pojmem. Za jeho zpopularizováním a zavedením do společenské debaty stojí

současný prezident Donald Trump. Specifikem fake news je zejména využívání efektu šoku a přirozeného strachu. Studie potvrzují, že falešné zprávy mířící na emoce se šíří mnohem rychleji než zprávy ze seriózních zdrojů a získávají širší publikum.

Obranou proti takovýmto informacím je podrobné **prozkoumání důvěryhodnosti zdroje**, ze kterého informace pochází. Často je nutné zaměřit se na nejmenší detaily, jako byla například drobná změna v emailu poslance Tomia Okamury na rozšířené fotce údajného emailu, kde nabízel svým kolegům v Poslanecké sněmovně slevu na sushi sety. Na ověřování vizuálního materiálu pak lze využít servery Google images nebo TinEye. Po přijetí nějaké šokující informace je důležité nepřijmout a nešířit ji hned automaticky, ale pokusit se nechat opadnout emoce, později se k materiálu vrátit a v klidu ho ověřit. Na závěr je dobré **neuzavírat se**

do sociálních bublin a nevnímat společnost jako rozdělenou na „můj tábor“ a „ty ostatní“.

Na konci debaty se řečníci shodli, že ověřování dezinformací, hoaxů a rozhodování o tom, které zdroje jsou do jaké míry věrohodné, by nemělo být svěřeno do rukou vládní instituce či speciálního orgánu odborníků, neboť by to vytvářelo prostor pro korupci, možnost ovládnutí mediálního prostoru vládnoucí garniturou a v neposlední řadě by to nezbuzovalo důvěru veřejnosti. **Kontrolu veřejné debaty** musí provádět sama společnost a občanské agentury, jejichž činnost by ale vlády měly aktivněji podporovat.

Autor: Dalibor Bělohlávek, stážista Eurocentra Praha

Seminář zaměřený na podporu kulturních a vzdělávacích akcí zanechal svou stopu i ve Zlíně

V rámci celorepublikového turné zaměřil seminář s názvem **Podpora kulturních a vzdělávacích projektů i do Zlína. Více než tři desítky posluchačů se blíže seznámili s aktuálními dotačními podmínkami programu Evropa pro občany, Kreativní Evropa, Erasmus+ , a současně také z Mezinárodního Visegrádského fondu.**

Seminář otevřela inspirativní prezentace Mezinárodního Visegrádského fondu. Hlavním cílem Fondu je nalezení přidané hodnoty pro vybraný region a její dopad na rozvoj občanské společnosti v dané oblasti. Nepříliš známé jsou mimo klíčových nástrojů Fondu - granty, mobilita - další platformy, kterými se tento zabývá. Jedná se například o think-tank platformu Think Visegrad se sídlem v Bruselu či Visegrádský stipendijní program. Posluchače však nepřekvapil fakt, že žádost v rámci Visegrádského grantu zahrnuje aktivní účast alespoň tří zemí V4, a že se může podat pouze jeden projekt na žadatele. Většinu žadatelů o granty dle slov jeho zástupce Mgr. Pavlíka tvoří zájemci z řad nestátního neziskového sektoru a školství. Organizace, které jsou přímo navázány na státní rozpočet (ministerstva, kulturní instituty atp.) či jednotlivci ve smyslu fyzické osoby o tuto finanční podporu žádat nemohou.

Představení programu Erasmus+ a jeho novinky měla na starost zástupkyně Domu zahraničních služeb Mgr. Alžběta Trtková. Ta upozornila na vzrůstající počet osob zapojených do evropských vzdělávacích programů, který pro léta 1998-2018 činil 313 600 účastníků. Největší podíl na tomto čísle mají mladí lidé, pracovníci

s mládeží a dobrovolníci. Na program Erasmus+ byl pro rok 2019 navrhnut rozpočet ve výši 62 163 026 eur, z čehož 48% z této částky jde do sektoru vysokoškolské vzdělávání, 22% na odborné vzdělání a přípravu, 18% na školní vzdělávání, 6% rozpočtu bude věnováno kapitole Mládež a v neposlední řadě zmíníme také 6% částky určené pro kapitolu s názvem Vzdělávání dospělých. Mimo projekty mobility osob (délka trvání projektu 3-24 měsíců), strategických partnerství (délka trvání projektu 12 - 36 měsíců) a projektů z kapitoly Podpora politických reforem (délka trvání projektu 3 - 24 měsíců), se aktuálně DZS zaměřuje také na Evropský sbor solidarity. Jedná se o novou iniciativu EU zaměřenou na mladé lidi od 18 do 30 let, kteří se zabývají, jak již název napovídá ,dobrovolnickými a solidárními projekty.

Třetí, neméně zajímavou prezentaci s titulem Evropa pro občany 2014 -2020 představil zástupce Úřadu vlády ČR, pan JUDr. Igor Blahušiak. Cílem tohoto dotačního titulu je podpořit projekty zaměřené na aktivní evropské občanství. Ten je strukturován do tří tematických oblastí:Evropské historické povědomí a Demokratická angažovanost a aktivní občanství. Třetí oblastí jsou tzv.Horizontální akce,které šíří a zhodnocují výsledky. Na tyto oblasti je určeno 21 894 000 eur, konkrétně 20,6% na první oblast, 73,5% na oblast druhou a 5,9% na oblast Horizontálních akcí. Celkově tento dotační titul podporuje dva typy grantů. Granty na projekty neinvestičního charakteru a provozní granty. Národní kontaktní místo tohoto programu se nachází na Úřadu vlády České republiky.

Čtveřici programů uzavřela prezentace s názvem Kreativní Evropa zástupkyně tohoto programu paní Mgr. Magdaleny Müllerové. Tento nabízí finanční podporu pro profesionály a umělce, mezioborovou spolupráci, literární překlady či vývoje evropských filmů jejich distribuci a propagaci, TV programů a her či podpora pro sítě kin. Podporou evropské kinematografie a audiovizuálního průmyslu se zabývá program Média, prací s publikem, profesionalizací souboru či mobilitou program Kultura. Máte-li zájem o výzkum divadelní tvorby pro teenagery či zapojení digitálních technologií do tvorby pro toto publikum, zaměřte se na dotační titul PLATFORM Shift+. V neposlední řadě tento fond podporuje příležitosti typu Evropského hlavního města kultury v ČR 2028. Podat přihlášku můžete do roku 2022. Bylo by krásné, mít Evropské hlavní město kultury ze Zlínského kraje!

Autor: Livia Pekajová, Eurocentrum Zlín

EUROLISTY

Dvacáté Noci s Andersenem jsme řádně pogratalovali!

Letošní jubilejní 20. uherskohradištská Noc s Andersenem začala už v poledne, a to návštěvou samotného H.Ch. Andersena, který potěšil pacienty uherskohradištské nemocnice. Spolu s nimi si pak vyslechl pohádky o neposlušných, ale i poslušných kúzlátkách.

Dětem do synagogy pak v 18 hodin ve svém kouzelném kufru přinesl dánský pohádkář svůj oblíbený příběh Křesadlo. A byl to opravdu pohádkový večer! Odměnili jsme autory vítězných prací výtvarné soutěže Andersenova cesta Evropou (nejen oceněné práce si můžete prohlédnout v čítárně knihovny BBB). Spolu se starostou královského města Uherské Hradiště a ředitelem Knihovny BBB jsme představili malým čtenářům zbrusu novou knihu 20 let - Noc s Andersenem.

A pak, plni očekávání, jsme mezi námi přivítali brněnské divadlo MALĚHRÝ. Čtení a vyprávění s písničkami v podání hereček Daniely Zbytovské, Barbory Seidlové a Nikolý Zbytovské zaujalo malé i velké. Společnou písničku jste mohli zaslechnout také v přímém přenosu České televize.

společným fotografováním. To největší dobrodružství ale na všechny děti čekalo až v noci... soutěže s Eurocentrem Zlín, stezky odvahy, noční procházka, ale hlavně čtení pohádek nebralo konce. Tak zase za rok!

Autor: Knihovna Uherské Hradiště a Eurocentrum Zlín

EUROCENTRUM
ZLÍN

Vydavatel:

Odbor komunikace o evropských
záležitostech (OEZ)

Adresa:

nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1

Email:

euroskop@vlada.cz

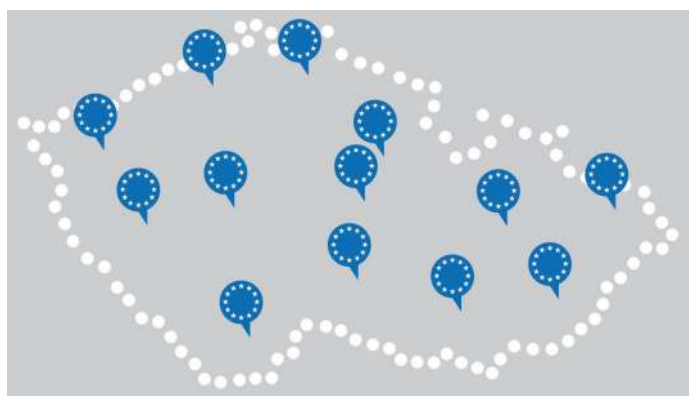

 **15 LET ČESKA
V EU**

EUROSKOP.CZ

EUROFON
800 200 200

EUROCENTRA

Eurocentra jsou informační místa zřizovaná Odborem komunikace o evropských záležitostech Úřadu vlády ČR ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj ČR.

Poskytují činnost o Evropské unii pro širokou i odbornou veřejnost, nabízí informační materiály a řadu dalších služeb pro zájemce o hlubší poznání EU a aspektů členství České republiky v Evropské unii

Podrobné informace o činnosti a akcích Eurocenter najdete na:
www.eurocentra.cz